

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1422/2018
19.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Невенка Савић адвокат из ..., против тужене ББ у ..., чији је пуномоћник Зоран Јанићијевић адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3178/17 од 07.02.2018. године, у седници већа одржаној 19.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3178/17 од 07.02.2018. године, одлуке садржане у првом ставу изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару П1 327/16 од 21.06.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење тужене број .../... од 14.11.2016. године о престанку радног односа заснованог Уговором о раду број ... од 14.09.2016. године за обављање послова наставника ... предмета, и да се сматра да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код тужене почев од 14.11.2016. године и да се обавезе тужена да га врати на рад и обезбеди му остваривање права из радног односа, а ставом другим изреке је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 36.000,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж1 3178/17 од 07.02.2018. године, ставом првим изреке одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду у ставу првом изреке, а ставом другим изреке је укинуо решење о парничним трошковима садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијене пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде одредаба парничног поступка на коју се ревизијом указује из члана 374. став 1. ЗПП.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је тужилац по основу Уговора о раду број ... од 14.09.2016. године засновао радни однос на одређено време код тужене без конкурса, ради замене одсутне запослене до 60 дана, за послове наставника ... предмета, где је радио све до 21.12.2016. године. Радни однос тужиоца је престао на основу решења директора тужене од 14.11.2016. године, због истека рока на који је заснован. Дана 20.10.2016. године тужена је расписала оглас за попуну већег броја радних места, између осталог и радног места наставника ... предмета, ради замене одсутне раднице. На тај конкурс, за радно место наставника ... предмета пријавио се тужилац и још један кандидат. Како тужилац није испуњавао услове конкурса, директор тужене је, на основу одлуке од 15.11.2016. године у радни однос примио другог кандидата. Школски одбор тужене је, одлучујући о приговору тужиоца, поништио одлуку директора и вратио на поновни поступак избор кандидата по расписаном конкурс. Међутим, како је одсутна радница 21.12.2016. године закључила боловање и почела са радом, тужена је закључком од 21.12.2016. године обуставила поступак за пријем у радни однос наставника ... предмета. Како је у међувремену 14.11.2016. године истекао рок од 60 дана по закљученом уговору о раду од 14.09.2016. године, тужена је сачинила нови уговор о раду 14.11.2016. године ради даљег ангажовања тужиоца до коначности одлуке о избору кандидата о расписаном конкурс, али тај уговор тужилац није потписао. Решење о престанку радног односа тужиоцу истакнуто је на огласну таблу тужене 01.12.2016. године, а са његовим садржајем се тужилац упознао 02.12.2016. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су као неоснован одбили тужбени захтев тужиоца из разлога које као правилне прихвата и Врховни касациони суд.

Према одредби члана 132. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 72/09, са изменама) установа може да прими у радни однос на одређено време без конкурса лице и то ради замене одсутног запосленог до 60 дана, до преузимања запосленог, односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс, до избора кандидата када се на конкурс не пријави ниједан кандидат или ниједан од кандидата не испуњава услове до завршетка школске године или ради извођења верске наставе. Ставом 9. истог члана порписано је да радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време.

Тужилац је сагласно цитираној законској одредби код тужене засновао радни однос на одређено време закључењем уговора о раду без конкурса ради замене одсутне запослене до 60 дана, по ком уговору му је радни однос истекао 14.11.2016. године, када му је новим уговором понуђено даље ангажовање, али исти он није потписао. Супротно наводима ревизије, наведени понуђени уговор, заједно са решењем о престанку радног односа, истакнути су на огласну таблу тужене 01.12.2016. године.

Нису основани ревизијски наводи да је радни однос тужиоца прерастао из радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време по Закону о раду, с обзиром да је тужилац и по истеку рока на који је засновао радни однос на одређено време код тужене наставио да ради све до повратка одсутне раднице 21.12.2016. године, када је тужена донела закључак о обустави поступка за пријем у радни однос наставника ... предмета. Ово с тога што заснивање, постојање и престанак радног односа у установама предшколског, основног и средњег образовања и васпитања регулише посебан закон – Закон о основама система и образовања и васпитања, а не Закон о раду. Због тога се и на конкретан случај примењује Закон о основама система образовања и васпитања као *lex specialis* који у члану 132. став 9. прописује да радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време. Наведена законска одредба својом формулацијом и правним дејством спречава примену опште одредбе члана 37. став 4. Закона о раду, па је правилно закључивање нижестепених судова о неоснованости тужбеног захтева да се сматра да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код тужене, као и захтев за поништај решења о престанку радног односа тужиоцу истеком рока на који је заснован. Из изнетих разлога је неоснован и захтев за враћање тужиоца на рад.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, нити разлози на које ревизијски суд пази по службеној дужности, применом члана 414. став 1. ЗПП је одлучено као у ставу првом изреке.

Тужилац није успео у поступку по ревизији и зато нема право на накнаду трошкова тог поступка, па је применом чланова 153. став 1. и 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић